

Proč je ekonomie důležitá pro ochranu ohrožených druhů

Článek shrnuje tři hlavní důvody, proč je ekonomie důležitá pro ochranu ohrožených druhů, a vyhodnocuje, co to znamená pro právní rámec ochrany přírody.

Na současném vymírání druhů má podíl člověk. Proto je nezbytné, aby součástí řešení tohoto problému byla i změna lidského chování. Ignorování zákonitostí lidského chování vede k neefektivní a někdy dokonce až ke kontraproduktivní ochranářské politice.

Morální argumenty v debatě o zastavení poklesu biodiverzity nestačí. Omezené zdroje je třeba dělit mezi různé cíle, jako je ochrana přírody, zdravotnictví, školství apod., takže rozhodování o ohrožených druzích je také sociální a ekonomická otázka.

Článek se vyjadřuje k následujícím otázkám: Jaká je žádoucí úroveň ochrany druhů? Jak dosáhnout ochrany druhů ekonomicky efektivním způsobem?

Využitelné výstupy:

Ekonomie je důležitá za prvé proto, že pomáhá určit míru ohrožení daného druhu pomocí obecně lidského chování a speciálně ekonomických parametrů. Významné jsou např. ekonomické faktory jako je relativní bohatství komunity, kde se druh vyskytuje, nebo ceny pozemků. Autoři uvádějí, že je výhodné zjistit si takového ekonomické podklady, i když je to finančně náročné a prodlužuje to rozhodovací proces. Většina ekonomických dat totiž obvykle existuje a je snadno k dispozici.

Za druhé je ekonomie důležitá proto, že zdroje (čas, práce a kapitál) jsou omezené a při rozhodování je třeba brát v úvahu alternativní využití zdrojů na druhovou ochranu (náklady příležitosti). Ekonomie učí porozumět těmto volbám a vyčíslvat výnosy a náklady jednotlivých navržených programů.

Protože mnozí ochranáři namítají, že měřit výnosy v případě ochrany ohrožených druhů je obtížné, doporučují autoři stanovit si cílovou nákladovou efektivitu, tzn. stanovit co nejlevnější způsob, jak dosáhnout stanovených cílů. Připomínají také, že prevence je levnější než náprava.

A za třetí - význam ekonomie pro ochranu ohrožených druhů je vyzdvižen proto, že ekonomické pobídky jsou pro regulování lidského chování klíčové (viz různé dotační programy nebo kompenzace vlastníkům pozemků).

Zdroj: Shogren J.F., Tschirhart J., Anderson T., Ando A.W., Beissinger S.R., Brookshire D., Brown G.M. Jr., Coursey D., Innes R., Meyer S.M., Polasky S. 1999: Why Economics Matters for Endangered Species Protection. *Conservation Biology* 13, 1257-1261.

Zadal: Lenka Vokasová

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/proc-je-ekonomie-dulezita-pro-ochranu-ohrozenych-druhu>